

1. En grønnere modeindustri

DSU, AUF, Demarinuoret

Modeindustrien er en af vores tids største klimabelastninger. Alt for ofte produceres tøj i dårlig kvalitet med det formål, at produktet hurtigt bliver slidt op for at øge forbruget og dermed industriens profit. Det fører blandt andet til, at vi i Europa hvert år brænder op til 600.000 ton tøj. Både fordi moden i vores forbrugskultur bevæger sig så hurtigt, at butikkerne ikke kan følge med i salget, før en ny trend afgør, hvad der skal være på hylderne, men også fordi det slidte tøj hurtigere vurderes til ikke at kunne bruges mere.

Samtidig er det årlige forbrug af tekstiler pr. indbygger i Norden større end det globale gennemsnit, hvilket gør os til en af de befolkningsgrupper, der forbruger mest tøj. Derfor er der et presserende behov for en nordisk aftale, der sikrer en grønnere og mere bæredygtig modeindustri.

Det skal gøres mere gennemsigtigt for forbrugeren at kunne gennemskue, om tøjet er lavet af ansvarlige og bæredygtige materialer, så køberen kan træffe kvalificerede valg omkring sit forbrug. Alt for ofte er industriens greenwashing og vildledende markedsføring årsag til, at man som forbruger støtter varer og har et øget forbrug, som man ellers ikke kan stå inde for.

UNR foreslår derfor, at Nordisk råd arbejder for:

- Et nordisk forbud af afbrænding af tøj
- – att högt prioritera finansieringen av forskning gällande återbruk av textilier och tillvaratagande av biprodukter från exempelvis jordbruk i kläindustrin.
- Finansiering af forskning i genanvendte tekstiler
- En skærpende indsats for at bekæmpe industriens greenwashing og vildledende markedsføring.
- – att genomföra en särskild insats för att uppmärksamma konsumenter om Svanenmärkningen för kläder, textilier och läder, for att bekämpa industriens green washing og vildledende markedsføring och säkra goda arbetsförhållanden inom textilindustrin.
- å støtte de berekraftige produksjonskjedene med nordisk tilhøyrslø Et forbud mod ultra-fast fashion reklamer

12. Ingen handling uden samtykke

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Fosen-sagen, hvor Norges højesteret afgjorde, at opførelsen af vindmøller på rensdyrs græsningsarealer i Fosen var en krænkelse af samernes rettigheder, har sat fokus på den langvarige kamp for oprindelige folks rettigheder i Sápmi. Denne sag er blot ét af de mange eksempler på, hvordan udbygninger på samernes land kan krænke deres rettigheder, kulturarv, livsgrundlag og miljø.

Selvom Fosen-sagen har fået stor opmærksomhed, er der utallige andre sager, der ikke får samme bevågenhed. I Sápmi bliver nye projekter ofte godkendt og igangsat uden samråd med samerne, og selv når der er samråd, bliver deres synspunkter ofte ignoreret. Konsekvensen er, at samiske samfund konstant tvinges til at kæmpe for at bevare deres land og traditioner.

For at sikre fremtiden for Sápmi og samernes rettigheder er der hårdt brug for et samlet kortlægningsprojekt, der klart definerer de områder, der er vigtige for samernes kultur og livsgrundlag. Kortlægningen bør udføres i fuldt samarbejde med samerne, og det bør fremgå tydeligt, hvor nye projekter ikke bør finde sted. Ved klart at definere disse områder kan man undgå fremtidige konflikter som Fosen-sagen.

Derfor bør Nordisk Råd:

- Igangsætte et kortlægningsprojekt af Sápmi som beskrevet ovenfor i samråd med samerne.
- Sikre, at kortlægningen sker i tæt samarbejde med samerne, så deres perspektiver bliver inddraget og respekteret.
- Kræve, at kortlægningen [foreligger/blir tatt i betraktning](#), inden nye projekter sættes i gang i Sápmi.

13. Oliefrit Arktis

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiiit

Arktis påvirkes af klimaforandringer i højere grad end de fleste andre steder på jorden. Arktis står over for store udfordringer på grund af stigende temperaturer, og når gletsjere smelter, afsløres nye områder, der potentielt kan indeholde olieressourcer. Udvinning af disse ressourcer til fossile brændstoffer kan forværre klimakrisen og medføre yderligere ødelæggelse af økosystemer, der allerede er ved at kollapse.

Derfor er det nødvendigt at gøre Arktis oliefrt. I stedet for at søge efter olie eller bore i disse sårbare økosystemer bør de arktiske lande prioritere bæredygtighed og udelukke enhver form for oliesøgning. Ved at forpligte os til dette kan vi bevare unikke økosystemer for kommende generationer.

Derfor bør de nordiske lande:

- Forpligte sig til, at oliesøgning skal være forbudt i Arktis.
- Forbyde oliesøgning i deres egne arktiske områder.

14. Forbyd reklamer for fossile brændstoffer

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Klimakrisen kræver øjeblikkelig handling for at reducere udledningen af drivhusgasser og fremskynde omstillingen til bæredygtige energikilder. António Guterres, FN's generalsekretær, har i de senere år gentagne gange opfordret lande til at forbyde olieselskabers reklamer samt opfordret medier og sociale medieplatforme til at stoppe med at vise reklamer for fossile brændstoffer.

Markedsføringen af fossile brændstoffer minder om tobaksindustriens tidligere ageren – hvor man skjulte skadeligheden af et produkt, der forårsagede uoprettelig skade. Mange lande rundt omkring i verden har allerede forbudt tobaksreklamer, med den begrundelse at de fremmer forbrug, der har alvorlige sundhedsmæssige konsekvenser. I dag er fossile brændstoffer en af de største trusler mod jordens klima. WHO anslår, at der vil være 250.000 flere dødsfald årligt fra 2030 som følge af klimaforandringer. Reklamer for fossile brændstoffer opretholder og fremmer endda brugen af disse skadelige energikilder.

Et forbud mod reklamer for fossile brændstoffer vil dermed bidrage til at bekæmpe normaliseringen af forbrug og være et skridt i retning af den holdningsændring, der er nødvendig for at opnå en kulstofneutral og bæredygtig fremtid.

Derfor bør de nordiske lande:

- Forbyde reklamer for fossile brændstoffer samt produkter og tjenester, der selve anvender sådanne energikilder i stor udstrækning.
- Forbyde reklamer for fossile brændstoffer og produkter, der er relateret til produktion og brug af sådanne energikilder. Forbuddet bør omfatte alle typer reklamer for fossile brændstoffer samt produkter og tjenester, der anvender sådanne energikilder i stor udstrækning.

16. Forhindre det nordiske biologiske mangfoldets sakte død

SNUS

Naturen og det biologiske mangfoldet rundt om i de nordiske landene er sterkt truet. Dette forutsetter et styrket nordisk samarbeid for å bidra til en bærekraftig og mangfoldig fremtid for den nordiske naturen. SNUS erkjenner at det å bevare det biologiske mangfoldet er en global utfordring som krever samarbeid på tvers av landegrensene. Ifølge FN's Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services fra 2019, er opptil en million arter truet av utryddelse på grunn av menneskelig aktivitet. For å tydeliggjøre de mange utfordringene, og forhindre miljøforringelse, kreves det i større grad enn i dag koordinering, samarbeid og innsats på tvers av de nordiske landegrensene. De nordiske landene deler en felles naturarv og står overfor lignende trusler mot det biologiske mangfoldet, og derfor er et styrket nordisk samarbeid avgjørende for å oppnå bærekraftige løsninger.

SNUS ønsker å arbeide for å fremme en felles nordisk tilnærming til rovdyrforvaltning. Ifølge Nordisk Ministerråd krysser omtrent 10% av ulvebestanden i Skandinavia landegrensene hvert år. Rovdyrenes overlevelse krever et samarbeid om bevaring av det biologiske mangfoldet, som innebærer en endret tilnærming til ivaretagelse av biologisk mangfold- miljøhensyn og artsmangfold må ivaretas. Å etablere en rådgivende nordisk rovviltneimnd, sammensatt av eksperter som biologer og jurister, for å utvikle felles retningslinjer for å bevare, beskytte og balansere bestandene av rovdyr. Dette vil inkludere koordinering av forskning samt utveksling av kunnskap og erfaring mellom landene.

Nordisk samarbeid på dette området vil ikke bare bidra til å sikre en bærekraftig forvaltning av rovdyr, men det vil også respektere lokalsamfunnenes behov og bidra til å opprettholde økosystemene våre. SNUS ser på dette som et eksempel på hvordan en nordisk enhet kan skape konkret handling for å bevare den unike naturen.

Därför yrkar vi på:

- att opprette en rådgivende nordisk rovviltneimnd bestående av fagfolk, som biologer og jurister, [samt bønder og lokalbefolkning](#)
- att fremme felles nordisk rovdyrforvaltning gjennom utvikling av felles retningslinjer og strategier
- att fordype koordineringen for forskning av rovdyrbestandene gjennom utveksling av kunnskap og best practices mellom landene
- [att jobbe sammen mot et felles mål om å sikre at rovdyrene har en trygg og bærekraftig fremtid ved å beskytte deres naturlige habitat og ressurser](#)

26. Värna den nordiska naturen

Unga socialdemokrater i Finland

Från danska lövskogar till isländsk tundra och Skandernas fjällandskap och vattendrag är den nordiska naturen mångsidig och ovärderlig för biodiversiteten på vår jord. De nordiska länderna måste utveckla sitt ömsesidiga samarbete för att mer effektivt än i dag skydda den nordiska naturen över nationsgränserna.

Den nuvarande miljöpolitiken är inte tillräcklig för att avvärja den ekologiska kris som Norden står inför. Det jordbruksfågelindex (FBI) som används för att mäta biodiversitet visar att indexet i de nordiska länderna har rasat till ungefär hälften av 1990-talets nivå. Utöver förlusten av biologisk mångfald påverkas alla nordiska länder av globala fenomen såsom klimatförändring och förorening av vattendrag.

UNR uppmanar alla nordiska länder till ett mer aktivt och innovativt samarbete inom miljöskyddet. Ungdomens Nordiska Råd kräver nordisk solidaritet

- för att skydda hav och vattendrag och särskilt för att åtgärda den omfattande föroreningen av Östersjön,
- för att skydda områden som sträcker sig över nationsgränserna genom att planera också gränsöverskridande naturskyddsområden, och
- inom den nordiska naturforskningen, så att det garanteras tillräckliga resurser för forskning i nordisk natur och miljö i de nordiska länderna.

29. Fasa ut Open Loop Scrubbing

Suomen Kristillisdemokraattiset (KD) Nuoret

Open Loop Scrubbing (OLS) är ett avgasreningssystem som används främst inom sjöfarten. Ett fartyg med OLS-system tar in havsvatten som reagerar med svaveloxiderna i avgasen som omvandlar dem till svavelsyra. Det använda och förorenade vattnet släpps sedan ut i havet. Den här processen leder till en försurning av haven och en försämring av det marina ekosystemet.

Det här systemet ersätter bara luftutsläpp med utsläpp i havet. Det finns redan avgasreningssystem för fartyg som inte orsakar utsläpp. OLS är därmed en teknik vi gärna lämnar till historien.

Därför föreslås:

- Att Nordiska Rådet ska arbeta för att fasa ut Open Loop Scrubbing

För att sent inkomna resolutioner ska kunna behandlas måste 2/3 av sessionen rösta för att godkänna att den ska behandlas.

33. Bedre, Billigere og Grøn transport på tværs Norden

Ung Vinstri Græn, Socialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Offentlig transport binder land og by sammen gennem et stærkt netværk af busser, metro og toge, som gør det muligt for folk med forskellige økonomiske og kropslige udgangspunkter at få hverdagen til at hænge sammen og komme derhen hvor de skal i livet, uden at at belaste klima- og miljø.

Den offentlige transport står dog overfor massive udfordringer. Stigende priser, reducerede afgang og lukkede ruter gør det stadig sværere for borgerne at vælge bæredygtige transportmuligheder.

Vi skal sammen redde og udvikle den offentlige transport i Norden, ved at gøre den bedre, billigere og grønnere. Den skal ikke kun forbinde land og by, økonomiske skel og kropslige behov, men også binde Norden sammen på tværs af landegrænserne.

UNR ska arbeta för att:

- Udvikle en fælles nordisk handleplan for omstillingen af den offentlige transport i Norden, så den er klima- og miljømæssigt bæredygtig.
- Sikre gode togforbindelser på tværs af de nordiske lande.
- Sikre at den offentlige transport i Norden er tilgængelig og regelmæssig for borgere udenfor de store byer.
- En rimligt prissatt periodbiljett för unga, der giver adgang til offentlig transport på tværs af de nordiske lande. Biletten skal stimulere till at unge får opleve Norden spesiet utanfor turistsesong.
- Främja interoperabilitet mellan de nordiska bokningssystemen för tåg, bussar och kollektivtrafik.
- En enkeltbiljet, der giver adgang til fri offentlig transport på tværs af de nordiske lande. Biletten skal være prissat efter at alle har råd til den, uanset økonomisk stand